

Josef, of hoe men een apostel kan worden

<https://hdl.handle.net/1874/235062>

Pr. x. j. X, 7. mm. 11752

J O S E S,

OF

HOE MEN EEN APOSTEL KAN WORDEN.

UITGEGEVEN DOOR DE

Nederlandsche Zondagschool-Vereeniging.

AMSTERDAM,
HÖVEKER & ZOON.

10252

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 N. 5TH ST. NEW YORK, N.Y.

LIBRARY

922.

J O S E S,

OF

HOE MEN EEN APOSTEL KAN WORDEN.

UITGEGEVEN DOOR DE

Nederlandsche Zondagschool-Vereeniging.

AMSTERDAM,
HÖVEKER & ZOON.

Gedrukt bij Wed. J. Tak & Zoon.

Indien men eenmaal de heerlijkheid heeft ontdekt van Gods openbaring, en die met eerbied als het ons van God gegeven geschenk aanvaardt, dan heeft men daarmede zijn tijdelijk en eeuwig geluk gevonden.

Daarentegen: hoevelen zijn er, die Gods Woord ongebruikt laten, of zoo zij het gebruiken, daarin hunne soms vreemde denkbeelden zoeken, die zij daarin ook kunnen vinden; want Gods Woord is als de schepping Gods, die ons gegeven is om te genieten, maar die ook misbruikt kan worden tot ons eigen verderf.

Hoe leest gij uwen Bijbel, lezer? Als een wetboek, waarin gij uwe stellingen terugvindt, en waarmede gij den tegenstander kunt bestrijden; of als een geschenk Gods, een testament, waarin van uwe tijdelijke en eeuwige erfenis wordt gesproken?

Het is een eigenaardig kenmerk van Gods openbaring, dat ook de eenvoudigste, zoo hij maar een heilbegeerig gemoed heeft, met vreugdevolle zekerheid de schatten Gods vindt, en zich daarin onuitsprekelijk mag verblijden; dat daarentegen de wijsheid der menschen, hetzij die rechtzinnig of onrechtzinnig genoemd worde, die heerlijkheid voorbijgaat, en zich soms verstout te beweren, dat Joh. 3: 16 onwaar is, ofschoon deze blijde boodschap door den mond der Waarheid is gesproken.

Wilt gij genot hebben van uw Bijbel, dan moet gij dien aannemen als een geschenk van Hem, die verklaard heeft een Belooner te zijn dergenen, die Hem zoeken; en gij zult vrede, vreugde en vrijheid vinden.

En hij, die vrede, vreugde en vrijheid gevonden heeft, gevoelt zich weder mensch, dat is: een nieuw schepsel, „geschapen in

Jezus Christus tot goede werken, welke God voorbereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen.”

Gezegende openbaring Gods, die ons uit onze machteloosheid verlost en ons genade schenkt, om Gods wil te kennen, en die met blijmoedigheid te willen doen.

Laat ons dit aantonen door het voorbeeld van een man, die zonder eenige bepaalde roeping daartoe, desniettemin tot den rang van Apostel is opgeklommen, doordien hij vrede, vreugde en vrijheid bij zijn Heer en Zaligmaker had gevonden.

Wij vinden Hand. 4: 36 het eerst van hem gewag gemaakt. Hij was een Leviet, een vreemdeling, in Cyprus geboren, maar zoodanig door de heerlijkheid van het Evangelie getroffen, dat wij onmiddellijk in hem een voorbeeld vinden, hoe het Evangelie den mensch kan vormen tot een beminnelijk wezen en een werktuig Gods tot heil van anderen.

Immers, niet slechts gaf hij hetgeen hij bezat ten behoeve der gemeente aan de Apostelen; dit deden ook anderen; maar zijne geheele persoonlijkheid was zoodanig vervuld met heilige liefde en godgewijde deugden, dat de Apostelen hem den toenaam van Barnabas (Zoon der vertroosting) gaven. En wel is het opmerkelijk, dat deze toenaam voortaan zijn eigenlijke naam is geworden.

Barnabas: Zoon der vertroosting! Ziedaar in één woord zijn karakter uitgedrukt.

Hij had dezen naam door zijne werkzame liefde verkregen. Ja gewis, de Apostelen gingen na de uitstorting des Heiligen Geestes als reddende engelen in Jeruzalem rond, waar Gods wondermacht groote teekenen door hunne handen liet geschieden; maar hoeveel was er te doen tot raad, tot hulp, tot onderwijzing, bij den snellen aanwas der gemeente! Daarbij, gij kunt het u voorstellen, lezer! overal waar het Evangelie komt openbaart zich ook de vijandschap der wereld; en deze vijandschap, hoeveel nood en bekommering roept zij tevoorschijn! En al werd ook door de hulp der geloovigen

in alle behoeften, en nooddrift der armen voorzien, welk een arbeid der liefde wordt er vereischt, om ook hierin met zachtmoedigheid en beleid werkzaam te zijn. Maar deze zoon der vertroosting, die vrede en vreugde had gevonden, kon die aan anderen mededeelen, ook daar, waar de tegenwoordigheid der Apostelen werd gemist. — Deze stille werkzaamheid, deze arbeid in het verborgene, deze uiting van goddelijk leven, die geen opspraak maakt, zij zijn eene kweekplaats van Godgewijde krachten; zij bereiden den mensch voor eene door God gewilde en door zijne Voorzienigheid geleide hoogere werkzaamheid.

Het oog der liefde is scherp; het ziet ver, het heeft een juisten blik en onvermoeide veerkracht, die God gebruiken kan in zijn koninkrijk. Er zal een tijd komen, dat deze zoon der vertroosting zal geroepen worden op uitgebreider terrein te arbeiden.

Van Joses, of van nu aan Barnabas, wordt vooreerst verder in de Schrift geen gewag gemaakt, maar hij zal weldra noodig zijn, om een machtige persoonlijkheid bij de Apostelen des Heeren in te leiden.

Den eertijds geweldigen Saulus, die tegen de gemeente woedde en haar verwoestte, terwijl Barnabas haar zegende, trachtte hare wonden te heelen, en gewis ook zoo mogelijk Saulus' wreede plannen te verijdelen, had hij met duivenoogen nagegaan, en weldra den discipel van Christus in hem ontdekt. Neen, hij heeft niet gewacht totdat anderen het hem duidelijk hadden gemaakt: »gewis deze man is een Christen geworden;» de zoon der vertroosting is reeds, toen hij van Damaskus het gerucht van Saulus' bekeering vernam, werkzaam geweest, om naar hem een nauwkeurig onderzoek in te stellen, en wat hij met blijdschap vermoedde, is hem ten volle klaar geworden: ja, deze man is een discipel des Heeren, en kan een gezegend werktuig in zijn koninkrijk worden.

Paulus komt te Jeruzalem; hij voegt zich bij de Apostelen, maar dezen weigeren hem te ontvangen. Nauwelijks heeft Barnabas dit vernomen, of hij zoekt Paulus op, neemt hem tot zich, en kan

nu den Apostelen mededeelen hetgeen hij weet, en weldra is de heilige broederband gesloten.

Maar nu ook zal het oogenblik weldra gekomen zijn, dat men Barnabas voor eene belangrijke zending zal kunnen gebruiken.

Er was te Jeruzalem eene merkwaardige tijding tot de Apostelen gekomen. De vervolging, die na den dood van Stefanus over de gemeente was ontstaan, en met zooveel weedom en smarten was vergezeld, was een oorzaak van vreugde geworden. Neen, het waren geen sombere, klagende massa's, die Christenen, die te Jeruzalem smaadheid moesten lijden, en van huis en hof beroofd, overal een goed heenkomen moesten zoeken; neen, het waren Evangelieboden geworden. Niets had de vreugde: »Wij hebben een Heiland gevonden, die ons verlost heeft van den toekomenden toorn, en ons met God heeft verzoend,» kunnen uitdooven. Zij deelen hun schat aan de inwoners des lands, waar zij eene schuilplaats hebben gevonden, mede, en ziet, van verschillende zijden komen er berichten in, dat het Woord des levens vruchten heeft gedragen, en zich gemeenten hebben gevormd, die den Heere Jezus belijden.

Welk eene tijding! — Maar aan hoeveel gevaar zijn deze jeugdige gemeenten blootgesteld! Hoezeer behoeven zij geestelijke leiding en terechtwijzing bij de gewis onvolkomen prediking van menschen, die nog zelve zoozeer onderwijzing behoeven! — Aller oog en zijn op Barnabas geslagen.

Zoo iemand, dan is hij de man, dien deze zending kan worden toevertrouwd; men heeft in den ootmoedigen, liefdevollen dienstknecht des Heeren meer en meer den menschenkenner ontdekt, die bekwaam is deze hoogst gewichtige roeping te aanvaarden. Barnabas is voor zijne roeping volkomen bereid en berekend. Als een broeder tot zijne broeders gaat hij het land door, en komt te Antiochië, en waar hij komt, mag hij zich verheugen over Gods genade, die hij overal bij deze eenvoudige Christenen aanschouwt.

Maar, wie ook was meer dan hij bevoegd, om met zijn vriendelijk gelaat en vreugdevol gemoed hen te vermanen, niet op hun gevoel alleen te blijven steunen, maar met een voorneemen des harten bij den Heer te blijven?

En nu, hoe werd zijne komst gezegend! Er werd eene nieuwe opwekking openbaar. »Eene groote schaar werd den Heere toegevoegd,» staat er Hand. 11:24, en treffend vinden wij daarbij den persoon van Barnabas aldus beschreven: »want hij was een goed man en vol des Heiligen Geestes!»

Barnabas, zulk een zegen Gods op zijne zending ziende, merkte op, dat deze nog niet was geëindigd. Heerlijk bloeide het Evangelie der genade in Antiochië; zijn blik heeft het ontdekt, die stad zal eene hoofdplaats worden, vanwaar de stralen van de heerlijkheid des Evangelies naar alle zijden der wereld zullen uitgaan. Hooggezegend zou het zijn, indien hier bekwame arbeiders des Heeren konden werkzaam zijn. Kan het anders, dan dat zijne gedachte zich op Paulus vestigt? Maar waar is hij? Wellicht te Tarsen. Welnu, Barnabas zal er heengaan, en hem aldaar vindende, met zich medenemen naar Antiochië. Paulus is bereid, en nu vermeldt ons Lukas, dat zij daar met grooten zegen een jaar lang gearbeid hebben

Maar moet hij niet terug naar Jeruzalem, vanwaar hij deze roeping ontving? God baant daartoe den weg. De nood der broederen te Jeruzalem, door den profeet Agabus voorzeggd, geeft daartoe vanzelf aanleiding. De gemeente is bereid, om in dien nood te voorzien, en zij vaardigt Barnabas en Paulus af, om deze gave aan de opzieners der gemeente aan te bieden.

Welke vreugde gaf hunne komst in Jeruzalem! Maar — slechts kort kunnen zij daar vertoeven; al te zeer was hun arbeid te Antiochië gezegend geworden, dan dat zij niet hunne roeping zouden erkennen, om die daar verder voort te zetten. Zij gaan terug, met zich nemende Johannes Markus, die zich gaarne aanbood, hen in hun arbeid te dienen.

Weldra wordt Antiochië het middenpunt van Christelijke werkzaamheden, en nu ook door uitnemende dienaars des Evangelies bezocht. Wij vinden daarvan in Hand. 13 melding gemaakt. En die bijeenkomst der broederen gaf verhoogden ijver en nieuwe toewijding aan den dienst des Heeren. Er werd gevast en gebeden, en deze heilige werkzaamheid was niet te vergeefs.

Wij lezen Hand. 13 : 2 : Als zij den Heer dienden en vastten zeide de Heilige Geest: »Zondert Mij af, beiden Barnabas en Saulus tot het werk, waartoe Ik hen geroepen heb.»

Welk een woord voor Barnabas! Had hij zich vrijwillig overgegeven tot den dienst des Heeren, nu komt de goddelijke roeping tot hem, in de eerste plaats, om een zedingsarbeid te aanvaarden.

Ziedaar de vrijwillige toewijding aan den dienst des Heeren, door eene goddelijke roeping achtervolgd.

Nog eens wordt er tot gemeenschappelijk vasten en bidden besloten, en het is Barnabas en Paulus duidelijk, dat het des Heeren wil is, dat Cyprus, Barnabas geboorteplaats, het eerst met het Evangelie der genade zal worden bezocht.

Maar was hun arbeid tot heden niets dan een aanhoudende zegepraal geweest, thans zou het door bangen strijd en vele verdrukkingen gaan.

De neef van Barnabas, Johannes Markus, die, getroffen door de verhalen van den gezegenden voortgang van het Evangelie, gaarne Barnabas en Paulus wenschte te vergezellen, wordt deze bezwaarlijke weg weldra moede, en verlaat hen. Welk eene smartelijke teleurstelling! Maar hoewel door hun dienaar verlaten, breken Barnabas en Paulus desniettemin door alle bezwaren heen, en konden na voleindigden tocht weder te Antiochië teruggekomen, aan de gemeente verhalen, wat groote dingen God onder de Heidenen gedaan, en dat Hij hun de deur des geloofs geopend heeft.

Een geruimen tijd wordt het Barnabas en Paulus vergund in Antiochië te arbeiden, en zich te verkwikken in den bloei der gemeente. Maar weldra zal het weder noodig zijn tot een gezantschap te worden gebruikt. Was Antiochië het middelpunt geworden van de gemeenten des Heeren onder de Heidenen, sommige broederen uit Judea komende, konden geen ander denkbeeld van de bekeering der heidenen tot het Christendom aannemen, dan dat zij eerst bij Israel door de besnijdenis werden ingelijfd.

Daar wordt de geheele gemeente in beroering gebracht door deze Joodsche ijverzucht.

Hoezeer Paulus en Barnabas zich tegen deze noodlottige dwaling mogen verzetten, alles tevergeefs; het vooroordeel heeft post gevat, en kan niet anders overwonnen worden dan door de uitspraak eener kerkvergadering te Jeruzalem.

Tot afgevaardigden worden Barnabas en Paulus verkoren, en hunne reis naar Jeruzalem is een zegetocht, daar alom aan de gemeenten, die zij bezoeken, de heerlijke overwinning van het Evangelie, op hunne zendingsreizen ondervonden, kan worden medegedeeld.

Ook te Jeruzalem is hunne komst tot vreugde; welke gezegende vruchten had hunne zending gedragen; alom was het Evangelie doorgedrongen; overal bogen zich de heidenen neder voor hun gezegenden Vorst en Zaligmaker!

Weldra wordt het opgerezen bezwaar in de gemeente te Antiochië het onderwerp van de beraadslaging der broederen, en de uitslag is bekend: er werd aan de Joodschgezinde richting voor goed een einde gemaakt.

Welk een blijdschap te Antiochië, en overal waar de Joodsche zuurdeesem had postgevat! Met nieuwen ijver wordt aan de opbouwning van de gemeenten gearbeid, totdat Barnabas en Paulus zich opnieuw opgewekt gevoelen, om eene nieuwe zendingsreis te ondernemen. Maar thans zal Barnabas niet langer de reisgenoot van Paulus zijn. De zoo beminnelijke, gaarne zich naar eens anders

wil voegende Barnabas is door de macht dergenade meer en meer zelfstandig gemaakt. Gaarne zich altijd achter Paulus stellende, wordt het noodig, dat hij nu alleen en als eerste persoon in den zendingsarbeid optreedt. Daartoe zal een verschil van gevoelen over den persoon van Johannes Markus aanleiding geven. Was deze bezweken voor de bezwaren, die hij niet had vermoed dat met de prediking van het Evangelie vergezeld gingen, thans heeft het liefdeoog van den menschkundigen Barnabas in het hart van Markus gelezen, en het berouw ontdekt, dat hij over zijne lafhartigheit gevoelde. Hij mag gelooven, dat hij door schade geleerd heeft en nu een bruikbaar reisgenoot is geworden. Hij stelt hem opnieuw aan Paulus voor, maar deze kan geen menschen, waarop hij niet rekenen kan, gebruiken. Beslistheid is een karaktertrek van Paulus, en slechts besliste, doortastende karakters trekken hem aan. »Deze man heeft ons in het midden van onzen arbeid verlaten, ik wensch daarvan geen nieuwe ondervinding,» is zijne taal. Hij mag niet medegaan.

Maar hier voelt Barnabas al de kracht van zijne goddelijke roeping, die hij niet mag opgeven, ook voor Paulus niet. Markus is een waar discipel des Heeren en kan een uitnemend zendeling worden, en dit zal geschieden onder hunne leiding. Barnabas weet het, want bij den ootmoedige is wijsheid.

Paulus kan zich in dezen gedachtenkring van Barnabas niet bewegen, en de scheiding der broederen is daar. Voorwaar in ons oog eene droeve geschiedenis, maar niet in de leiding Gods. Barnabas had eene nieuwe, zelfstandige roeping te vervullen, en de geschiedenis heeft ons tevens doen zien, hoezeer Barnabas Markus juist heeft beoordeeld. Met hoeveel genoegen lezen wij daarvan de bevestiging, als wij in den brief van Paulus 2 Timoth. 4 v. 11 lezen: »Neem Markus mede en breng hem met u, want hij is mij zeer nut tot den dienst.»

De schriftuurlijke lijn van Barnabas' leven is met zijne reis met Markus afgebroken. Evenmin als van de overige Apos-

telen, wordt door Lukas verder van hem gewag gemaakt; slechts deelt hij de lotgevallen van Paulus, wiens reisgenoot hij was, mede; wat door ongewijde schrijvers van Barnabas wordt verhaald, is te onbetrouwbaar, om daarvan te gewagen.

Maar wij hebben ons doel bereikt, om in Barnabas eene heerlijke persoonlijkheid voor oogen te stellen, die, beginnende met zichzelf den Heer over te geven en Hem te dienen in den nederigen dienst van hulpbetoon, zonder daartoe een andere roeping dan den drang der liefde te hebben ontvangen, eindelijk van God geroepen wordt tot een apostel, en als zoodanig overal wordt erkend.

Hij was het, die de gemeente van Antiochië tot een middelpunt wist te stellen, vanwaar voortaan het Evangelie zijn loop zou hebben over de geheele aarde.

Barnabas, de zoon der vertroosting, zonder eenige andere roeping dan de aandrang van een Godgewijd gemoed, ijverig werkzaam tot bevordering van het koninkrijk Gods, schetst ons de heerlijkheid van het nieuw geopenbaarde goddelijke leven, dat ons door den Heer der heerlijkheid is geschonken. Hij aanvaardt de gezegende roeping, die ieder Christen in zijne mate ontvangt, en vervult alzoo de bedoeling van Gods verlossende liefde door de zending van zijn Zoon in het vleesch.

Vierduizend jaren waren voorbijgegaan, en hadden het jammerlijk schouwspel opgeleverd van een menschengeslacht, door de zonde machteloos geworden. Het besef van deugd, hoe ook door het verstompt of meer verlicht geweten begrepen, wordt door de macht der zinnelijkheid bespot, of verwisseld met een armzaligen zielloozen vormdienst. — Krachteloos is de naar Gods beeld geschapen mensch geworden, en een prooi van iedere nieuwe onzalige macht, die door den geest der eeuw tevoorschijn wordt geroepen.

Maar eeuwige geprezen zij de Naam onzes Gods, die gedachten des vredes over ons had, en ons den Zoon zijner liefde zond, die ons vrede, vreugde en vrijheid schonk en die doet ervaren door een ieder, die Hem als zijn Verlosser aanneemt.

Barnabas doet ons in zijn beeld aanschouwen de in den mensch teruggekeerde macht der persoonlijkheid.

Deze had de Heer aan zijne discipelen voorzeggd, en Barnabas had haar in al den eenvoud der oprechtheid aanvaard; zijn leven is een klare spiegel, dat de mond der Waarheid waarachtige woorden had gesproken.

Had Hij gezegd: »Die in Mij gelooft, stroomen des levenden waters zullen uit zijn binnenste vloeien,» Barnabas, de zoon der vertroosting, toont ons de vervulling dezer belofte. Hij heeft dit levende water overal en alom verspreid.

Had Hij gezegd: »Indien gij in Mij blijft, en mijne woorden in u blijven, zoo wat gij wilt zult gij begeeren, en het zal u geschieden,» wij zien de waarachtigheid van Jezus' belofte. Barnabas aarzelt niet om de woorden, in de eerste plaats tot de Apostelen gezegd, ook voor zich aan te nemen, en ziet, door den Heiligen Geest wordt hem het Apostelschap geschonken, en wij vinden hem, Hand. 14: 14, uitdrukkelijk als zoodanig genoemd.

Ziedaar ons in Barnabas voor oogen gesteld, welke macht een ieder ontvangt, die van Gods genade gebruik maakt.

Heeft ook onze tijd deze gewichtige waarheid begrepen? Wij vreezen, dat gelijk in den loop der eeuwen, ook thans de heerlijkheid der roeping van ieder geloovige door eene menigte van menschelijke bedenkingen wordt verduisterd. — Inplaats van op de hooge heerlijkheid te letten, welke een ieder wordt geschonken, die Jezus Christus als zijn Heer erkent, heeft men deze heerlijkheid verborgen, door over vele waarheden te redeneeren, maar er geen gebruik van te maken.

Het is toch de heerlijke bedoeling Gods, dat wij weder in de eerste plaats menschen zullen worden, dat is: de macht ontvangen, om kinderen Gods te worden, welke macht verkregen wordt door een ieder, die Jezus tot zijn Heer en Zaligmaker aanneemt.

Gods macht wordt ons door Hem geopenbaard. Vrije en blijde menschen kunnen wij weder worden, die instaat zijn gesteld, om ook werkzaam te zijn tot redding van anderen. De zekerheid, dat dit Gods wil is, en Hij daartoe ons Christus heeft geschonken, moet ons met geestdrift vervullen.

Welk een eer om God te mogen dienen met blijdschap, en met zijne goddelijke kracht te worden vervuld!

Welke aanmoedigende beelden levert ons daartoe Gods Woord. Welk eene vreugde mocht Barnabas aan het einde van zijne loopbaan gevoelen, toen hij den zegen aanschouwde, dien de Heer op zijn arbeid had gelegd.

Maar niet alleen in hem, Gods woord laat ons meer schitterende voorbeelden aanschouwen, bijvoorbeeld in Jozef, David, Daniël en zoovele anderen, die zonder bepaalde opleiding tot een of ander ambt, de gewichtigste persoonlijkheden in het Godsrijk zijn geworden.

Dezelfde verschijnselen herhalen zich vervolgens in ieder tijdvak der geschiedenis.

En treden wij op het gebied der laatste eeuwen, dan hebben wij slechts drie namen van godvruchtige jongelieden te noemen, die mede geen opleiding tot eene geestelijke roeping hadden ontvangen, en wier Godgewijd streven nog immer zijne machtige nawerking tot in onze dagen toe doet gevoelen.

Wie kent niet Zinzendorf, Terstegen en Spittler? — In hunne jeugd ging de begeerte dezer jonge menschen er naar uit, om God en hunne naasten te dienen, en hoe rijkelijk heeft God hunne edele pogingen gezegend!

Welk eene macht der liefde dreef Zinzendorf, om overal de vaan des Evangelies te planten; hoe greep hem dat woord aan bij het zien van den Heiland aan het kruis: Dat deed Ik voor u, wat doet gij voor Mij?

Daar werd de heerlijkheid der wereld, die hem rijkelijk was geschonken, aan de voeten des Heilands gelegd, om slechts Hem

te mogen dienen. Een vuurstroom van liefde dreef hem de wereld door, om Gods ontferming over zondaren overal bekend te maken. Niets was instaat, dit liefdevuur te blusschen; geen haat van eene in dorre rechtzinnigheid verstijfd geworden Christenheid; geen bespotting van eene van God vervreemde wereld; geen zee of woestijn; geen barbaarsche zeden of gewoonten; geen kannibaalsche wreedheid of vroomschijnend vooroordeel; geen verzet van angstvallige orthodoxie; niets kon hem weerhouden, om den Naam des Heeren in Europa en tot aan het einde der wereld te brengen. En de Broedergemeente staat daar als een getuige, dat zij nog doordrongen is van het bevel des Heeren door Zinzendorf begrepen: »Gaaf henen, verkondigt het Evangelie aan alle creaturen.»

Wanneer wij Terstegen noemen, welk een aandoenlijk beeld van Godgewijde liefde vertoont zich dan aan ons oog! Neen, geen bruisende stroom, die allen tegenstand verbreekt, gelijk Zinzendorf, was Terstegen, maar eene heldere, klare beek, die overal, waar zij heenstroomt, leven en vruchtbaarheid brengt.

Hij had deze heerlijke gemoedsstemming niet dan door hoogen ernst verkregen.

Heeft de Heer ons door de gelijkenis van den schat in den akker verborgen, om welken machtig te worden, de mensch, die hem vindt, alles verkoopt, ware zelfopoffering geleerd, Terstegen verstond deze. Toen hij den Heer der heerlijkheid had ontdekt, was hem ook niets te dierbaar, opdat hij Hem volkomen mocht bezitten. En was zijn Christendom ernstig, het was de ernst der blijde toewijding van zijne geheele persoonlijkheid aan den dienst van zijnen Heer; geen halfheid was bij hem: alles voor alles. Het weinige, dat hij noodig had voor deze wereld, had hij spoedig door bandweven verkregen, en voorts zou hij zich oefenen tot godzaligheid. Zijn dichterlijken aanleg bezigde hij, om liederen te vervaardigen, die de onvergelykelijke schoonheid en beminnelijkheid van zijn Heer bezingen, en om zich te verlustigen in den dienst van God.

Geen wonder, dat zich weldra een kring van vrienden om hem verzamelde, die begeerig waren, om afschriften van zijne liederen te bekomen, en ziedaar het geboorteuur van zijn *Blümen-gärtlein*, dat reeds meer dan honderd jaren bij tienduizendtallen wordt verspreid, en nog het lievelingsboekje van den vromen Duitscher uitmaakt. — Welk een zegen heeft deze vrome bandwever over de wereld verspreid!

Tot de eenzaamheid genegen, en zich steeds afzonderend tot het schrijven en vertalen van een aantal uitnemende geschriften, werd hij desniettemin genoodzaakt, gedurig op te treden en op de beoefening van de practijk der godzaligheid aan te dringen.

Maar waar Terstegen ook kwam, zijne komst was eene lentezon gelijk, en waar hij verscheen, had zijne persoonlijkheid zulk een onwederstaanbare kracht, dat zijn vriendelijke blik reeds de bekommelingen deed verdwijnen, welke men gereed stond hem mede te deelen.

Terstegen is reeds meer dan honderd jaren dood; echter leeft hij niet slechts meer dan ooit in Mühlheim, maar door de geheele wereld wordt van deze heerlijke persoonlijkheid gesproken, en als wij zijn lied zingen:

Het zal ons niet berouwen,
De keus van 't smalle pad,

dan stichten wij in onze harten een eerzuil voor den ootmoedigen knecht des Heeren, en zeggen stilzwijgend met den aanzienlijken Rus, die zijn graf met eene sierlijke balustrade omgaf: »Alzoo zal men den man doen, in wiens eer de Koning een welbehagen heeft!»

En nu Spittler; neen, geen Pauliaanschen Zinzendorf, geen Johanneischen Terstegen zien wij, maar een Aquila en Priscilla in één persoon vereenigd; een Gajus, een huiswaard der gemeente. Geen prediker, maar een practischen handlanger in het koninkrijk Gods.

Men kon dien jongen, vlijtigen Wurtemberger te Bazel in het begin dezer eeuw gebruiken. Aldaar was het levend Christendom

ontwaakt, en Christelijke werkzaamheden openbaarden zich daar meer dan ergens elders, en deze jongeling kon daarin uitnemend dienstbaar zijn.

Weldra zou Spittler het middelpunt, de drijfkracht van dien arbeid worden, en alles in zijn rusteloozen ijver voor het rijk des Heeren medeslepen. Waar zouden wij beginnen, en waar eindigen, indien wij zijn arbeid naar waarde wilden beschrijven!

Indien gij, lezer, te Bazel de schoone Missionsstrasse betreedt, valt u het prachtige Missionshaus in het oog, en gij denkt aan Spittler, die er de stichter van is.

Aanschouwt gij te Beuggen in Baden een inrichting voor verwaarloosde kinderen, gij wordt op Spittler gewezen, die met den edelen Zeller deze heerlijke stichting heeft opgericht.

Van Bazel gaande, kunt gij in de verte eene hoogte aanschouwen, waarop zich onderscheidene gebouwen, Chrischona genoemd, aan uw oog vertoonen, en gaat gij al opwaarts door vruchtbare akkers daarheen, dan zal men u mededeelen: Dit alles behoort bij Chrischona, en is aan Spittler voor deze inrichtingen geschonken.

Gij komt aldaar, en ziet eene wereld in het klein; allerlei ambachten worden daar gedreven, en het vruchtbaar veld geeft aan een menigte handen arbeid.

Waar toe dit alles? vraagt gij. En men zal u antwoorden: »Vader Spittler heeft aldaar de gelegenheid aangeboden aan godvruchtige jongelingen, die den Heer willen dienen in den nederigen stand van zendeling-werklieden, om daartoe te worden opgeleid.»

Maar ook dit was Spittler niet genoeg; neen, de geheele aarde moest voor Christus worden veroverd; en zijn ijver bedacht een reuzenplan, om het heidendom door eene reeks van Christelijke vestingen te omringen, vanwaar het rijk des Satans in zijn hartader kon worden getroffen. Met Jeruzalem te beginnen zullen er twaalf stations, de Apostelstraat geheeten, worden gevestigd; 50 uren zullen zij van elkander verwijderd zijn, en dus 600 uren

gezamenlijk bevatten; Christenkoloniën zullen het zijn, waar de zending hare centraalkracht kan vestigen.

Reeds was dit grootsche plan voor een gedeelte ten uitvoer gebracht, toen de ijverige discipel tot hooger werkring geroepen werd.

Voegt men nu daarbij, dat hij het middelpunt was van bijbelverspreiding in Oostenrijk en Duitschland, en ook zijn Christelijken boekhandel tot uitbreiding van het rijk des Heeren aanwendde, dan kan het niet anders, of men wordt met een heiligen ijver beziel, om ook mede te arbeiden aan de komst van Gods koninkrijk, ziende de vervulling der Godsbelofte: »Uw arbeid zal niet ijdel zijn in den Heer.»

»Volgt hun geloof na, ziende de uitkomst hunner handelingen.» Dit Apostolisch bevel is meer dan ooit noodig in onzen tijd. Aan mannen des geloofs hebben wij nu meer dan ooit behoefte.

Mannen des geloofs! dat zijn zij, die weten, in wien zij gelooven, en Hem getrouw achten, die belooft.

Onze tijd is wel een tijd van spreken en schrijven, maar geenszins van geloof.

Meer dan ooit wordt het ongeloof der geloovigen openbaar.

Laat ons op dit bedenkelijk verschijnsel acht geven, om het in ons te bestrijden.

Niet: »Wat doet gij door het geloof?» maar »Hoe denkt gij?» is het woord des tijds, en daarmede vindt men zich weder in Athene ten tijde van Paulus verplaatst, alwaar de menschen eene menigte godsdienststelsels hadden, en ieder het met die verschillende richtingen zoo druk had, dat voor de stem der waarheid geen gehoor werd gevonden.

Wat doet gij door het geloof? is de eisch des tijds.

Wat beteekent dat nieuws, dat gehoord en gezegd wordt, gij arme Atheniënzer? Is u daarvoor Jezus Christus, uwe hoogste vreugde, geschonken?

»Dit korte leven,» zegt Beets »is lang genoeg,» maar onder die voorwaarde, dat het besteed worde overeenkomstig Gods bedoeling. Zelfs tot den heidenschen Belsazar komt het verwijt: »Dien God, in wiens hand uw adem is en bij wien al uwe paden zijn, hebt gij niet verheerlijkt;» en zou dan een minder verwijt hem treffen, die begenadigd is met de blijmaar des Evangelies, zoo hij zijn leven misbruikt?

O, gij arme Atheniënzers van onzen tijd, die u soms nog rechtzinnige Christenen wilt noemen, weet gij dan niet, dat zij een Oud en Nieuw Testament hebt, waarin op iedere bladzijde van uwe erfenis wordt gewag gemaakt, waarbij immers al de heerlijkheid der wereld verdwijnt? — Maar wat hebt gij aan uw Testament, indien gij verzuimt de schatten in bezit te nemen, die u worden aangeboden? God roept u tot aanvaarding van al de schatten zijner genade, u in Christus toegezegd. Gij zijt schatrijk door Hem gemaakt; en als men u ontmoet, spreekt gij over alles, behalve over die schatten der genade Gods, die u in Christus Jezus om niet zijn geschonken!

Welk een jammerlijke schade voor uzelf en voor anderen! Voor uzelf in de eerste plaats; want zonder de blijmoedige aanneming en het staatmaken op hetgeen de alleen vertrouwenswaardige u belooft, en die toch alleen het hart met iets wezenlijks kan vervullen, moet gij u met iets anders bezighouden. Uw hart, o mensch, tot welke richting gij ook uzelf acht te behooren, moet met iets vervuld zijn. Is het niet Gods genade in Christus, waardoor u de hemel en de aarde beiden zijn geschonken, dan zullen het de nietigheden der aarde of uw eigengemaakt godsdienststelsel zijn, waarover gij wellicht veel redeneert, maar dat u geen vreugde of kracht geeft tot een blijmoedig werkdadig Christendom. Maar weten wij dan niet, dat de Heer zegt: »Tevergeefs eeren zij Mij, leerende leeringen, die geboden van menschen zijn?»

Immers waartoe heeft God het Evangelie der genade ons geopenbaard? Is het niet, opdat wijzelven in de eerste plaats

dienstknechten van Christus geworden zijnde, Hem zouden dienen in rechtvaardigheid, vrede en blijdschap door den Heiligen Geest? (Rom. 14: 18) En weder niet voor onszelfen alleen, maar opdat wij daarvan ook weer anderen zouden dienen. Zoolang wij ons niet in het bezit stellen van hetgeen God in Christus ons geschonken heeft, kunnen wij wel redeneeren, en alles beoordeelen, en soms veroordeelen, maar geven kunnen wij niets; want alleen voor zoover wij de schatten van Gods genade, ons geschonken, gebruiken, kunnen wij daarvan aan anderen mededeelen.

Belijders van den Christus Gods! gevoelt gij niet uwe hooge en heerlijke roeping, niet slechts voor uzelfen maar ook voor anderen? Hoort het: hij, die Christus in rechtvaardigheid, vrede en blijdschap door den Heiligen Geest dient, zegt Paulus, is Gode welgevallig, en aangenaam den menschen.

Strijdt den goeden strijd des geloofs, grijpt naar het eeuwige leven. Alles wat ons omgeeft, alles wat wij hooren en zien verzet zich tegen het geloof. En toch, wij worden geroepen om Gods genade in Christus vast te houden, te pleiten op Gods beloften. Uitstreken moeten wij ons met al onze krachten, om de volle maat van Gods genade deelachtig te worden. — O wanneer wij vurig zijn van geest, en met ernst het goddelijke, eeuwige vreugdeleven begeeren, dan zullen wij weldra iets te arbeiden vinden in Gods koninkrijk. Daartoe hebben wij niet noodig tot leeraar of evangelist te worden opgeleid; wij kunnen in onzen eigenaardigen werkkring soms meer tot zegen zijn, dan zij, die daartoe opzettelijk worden afgezonderd. Alles komt aan op onze oprechte toewijding aan den dienst van God.

Christenen! aanschouwt Barnabas, en ziet, dat hij door zijn ijver in 's Heeren dienst een Apostel is geworden; ziet Zinzendorf, Terstegen en Spittler; aanschouwt de uitkomst hunner wandeling; volgt hun geloof na!

Ootmoed, zachtmoedigheid en heilige liefde zijn kenmerken, die ons tevens verklaren, wat de Schrift door geloof bedoelt.

Hoe groot zijn de mannen, die wij beschreven hebben, in hun eenvoud, in hunne dienstvaardigheid en broederlijke liefde! Zijn zij niet vervuld met het ware kenmerk van het ware wezen des Christendoms, ons in Gal. 5: 22 beschreven? Aanschouwt hen in hun rusteloozen ijver om God te dienen en menschen te redden door de liefde.

Zeggen zij niet door hunne daden: »De liefde van Christus dringt ons, als die dit oordeelen, dat indien één voor allen gestorven is, zij dan allen gestorven zijn. En Hij is voor allen gestorven, opdat degenen, die leven, niet meer zichzelf zouden leven, maar dien, die voor hen gestorven en opgewekt is?»

Nog eens, laat ons hun geloof navolgen, maar, ziende op den oversten Leidsman des geloofs, Jezus, die voor de vreugde, welke Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen, en de schande veracht, en is gezeten aan de rechterhand des troons van God.

Laat de ernst des tijds ons daartoe dringen! Ziet, de Heer der heerlijkheid heeft ons door zijn dienstknecht Johannes zeventvoudig toegeroepen: »Die ooren heeft om te hooren, die hoore, wat de Geest tot de gemeente zegt: Die dorst heeft, kome, en die wil neme het water des levens om niet. Die overwint zal alles beërven. Ik zal hem geven met Mij te zitten in mijnen troon, gelijk Ik overwonnen heb, en ben gezeten met mijn Vader in zijnen troon.»

H. H.
